

Kirkko ja kaupungin nelivuotissuunnitelma 2025–2028

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.03.2025 § 93
119/00.01.01/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1) hyväksyä Kirkko ja kaupungin tulevaisuussuunnitelman.

2) Kirkko ja kaupunki johtokunnan esityksen mukaisesti sitoutua Helsingin osalta 16 numeron tekemiseen vuonna 2026.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin viisi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Kirkko ja kaupungin johtokunta 24.02.2025 § 12

Esittelijä Viestintäpäällikkö Holappa Kimmo

Päätösehdotus

1. Kirkko ja kaupungin johtokunta hyväksyy Kirkko ja kaupungin tulevaisuussuunnitelman.
2. Johtokunta lähettää tulevaisuussuunnitelman hyväksyttäväksi Espoon, Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä Kauniaisten suomalaisen seurakunnan päätösvaltaisille toimielimille.
3. Johtokunta esittää, että Espoon, Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymät sekä Kauniaisten suomalainen seurakunta sitoutuisivat vähintään 16 numeron tekemiseen vuonna 2026. Halutessaan ne voivat sopimuksen mukaan tilata suuremmankin määrän numeroita.
4. Ilmestymispäivissä otetaan huomioon Kirkko ja kaupungin rooli vuoden 2026 seurakuntavaalien keskeisenä viestintäkanavana ja ilmoitusvälineenä.
5. Johtokunta hyväksyy sen, että päätoimittaja valmistelee vuoden 2026 kehystä nykyisen ilmestymistiheyden ja kanavasuunnitelman mukaisesti.
6. Jos Espoon, Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä Kauniaisten suomalaisen seurakunnan lausunnoissa tulevaisuussuunnitelmasta ilmenee jotain kehukseen vaikuttavaa, tämä otetaan huomioon talousarviota laadittaessa ja hyväksyttäessä.
7. Johtokunta päättää, että päätoimittaja tekee loppuvuodesta 2025 tai viimeistään vuoden 2026 tammikuun alun johtokunnan kokoukseen esityksen, jonka perusteella voidaan päättää, muuttuuko painettu lehti kuukausilehdeksi vuoden 2027 alusta.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 14 puheenvuoroa.

Tämän asiakohdan otsikon vuosiluvut korjattiin muotoon 2025–2028.

Selostustekstin kolmannen kappaleen vuosiluvut 2015 ja 2016 korjattiin luvuiksi 2025 ja 2026. Kappaleen teksti on tässä ensin virheellisenä ja sitten korjattuna:

Virheellinen teksti:

Maaliskuussa 2024 Kirkko ja kaupungin johtokunta valitsi kolmesta tarjolla olleesta printtilehden tulevaisuusvaihtoehdosta vaihtoehdon 2, jonka mukaan printtilehtiä tehtäisiin vuosina 2015 ja 2016 kumpanakin vuonna 16 kertaa. Painetun lehden numeroiden vähennyksestä säästyviä rahoja ohjataan suunnitelman mukaan digitaalisen median kehittämiseen. Sopimuskumppaneiden päättäviltä elimiltä oli pyydetty asiasta lausunnot. Helsinki ja Vantaa olivat 16 numeron kannalla, Espoo ja Kauniainen olivat vähintään 18 numeron kannalla. Johtokunta totesi samalla, että yhteistä mediatoimitusta koskevan sopimuksen mukaan ne voivat tilata haluamansa määrän numeroita. Tällöin ne sopimuksen mukaan vastaavat niistä aiheutuvista paino- ja jakelukustannuksista.

Korjattu teksti:

Maaliskuussa 2024 Kirkko ja kaupungin johtokunta valitsi kolmesta tarjolla olleesta printtilehden tulevaisuusvaihtoehdosta vaihtoehdon 2, jonka mukaan printtilehtiä tehtäisiin vuosina 2025 ja 2026 kumpanakin vuonna 16 kertaa. Painetun lehden numeroiden vähennyksestä säästyviä rahoja ohjataan suunnitelman mukaan digitaalisen median kehittämiseen. Sopimuskumppaneiden päättäviltä elimiltä oli pyydetty asiasta lausunnot. Helsinki ja Vantaa olivat 16 numeron kannalla, Espoo ja Kauniainen olivat vähintään 18 numeron kannalla. Johtokunta totesi samalla, että yhteistä mediatoimitusta koskevan sopimuksen mukaan ne voivat tilata haluamansa määrän numeroita. Tällöin ne sopimuksen mukaan vastaavat niistä aiheutuvista paino- ja jakelukustannuksista.

Pöytäkirjan liitteeksi laitetaan myös korjattu versio Kirkko ja kaupungin tulevaisuussuunnitelmasta vuosille 2025–2028.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Sopimuksessa pääkaupunkiseudun yhteisestä mediatoimituksesta todetaan, että päätoimittaja valmistelee ja johtokunta käsittelee kahden vuoden välein maaliskuun loppuun mennessä suunnitelman seuraavalle neljälle vuodelle. Suunnitelma sisältää kuvauksen median toteuttamisesta ja kehityssuunnista, henkilöstöstä ja taloudesta. Suunnitelma tulee hyväksyttää osapuolten toimivaltaisissa hallintoelimissä.

Viimeksi tällainen suunnitelma laadittiin vuonna 2023. Tämänkertainen suunnitelma keskittyy ennen kaikkea Kirkko ja kaupunki -median kehityksen kannalta kaikkein olennaisimpiin asioihin ja tulevaisuuden vaihtoehtoihin. Suunnitelmalle antavat pohjaa keväällä 2024 tehdyt linjaukset.

Maaliskuussa 2024 Kirkko ja kaupungin johtokunta valitsi kolmesta tarjolla olleesta printtilehden tulevaisuusvaihtoehdosta vaihtoehdon 2, jonka mukaan printtilehtiä tehtäisiin vuosina 2025 ja 2026 kumpanakin vuonna 16 kertaa. Painetun lehden numeroiden vähennyksestä säästyviä rahoja ohjataan suunnitelman mukaan digitaalisen median kehittämiseen. Sopimuskumppaneiden päättäviltä elimiltä oli pyydetty asiasta lausunnot. Helsinki ja Vantaa olivat 16 numeron kannalla, Espoo ja Kauniainen olivat vähintään 18 numeron kannalla. Johtokunta totesi samalla, että yhteistä mediatoimitusta koskevan sopimuksen mukaan ne voivat tilata haluamansa määrän numeroita. Tällöin ne sopimuksen mukaan vastaavat niistä aiheutuvista paino- ja jakelukustannuksista.

Vuonna 2025 Kirkko ja kaupunki ilmestyy Helsingissä ja Vantaalla 16 kertaa ja Espoossa ja Kauniaisissa 18 kertaa. Suunnitelman mukaan vuosi 2026 mentäisiin samalla tavalla eli lehden perusmäärä olisi 16 ja sopimuskumppanit voisivat

halutessaan poiketa tästä ylöspäin. Vuosi 2027 olisi tämän suunnitelman mukaan mahdollinen optiovuosi.

Toinen keskeinen johtokunnan päätös oli Kirkko ja kaupungin kanavas suunnitelman hyväksyminen. Kanavas suunnitelma ohjaa toimituksen työtä ja ulottuu vuoteen 2028 asti. Siinä on otettu huomioon edellä mainittu printtiä koskeva ratkaisu. Ihmisten mediankäytön yleinen kehitys vie mediaa yhä enemmän digitaaliseen suuntaan. Kanavas suunnitelman avulla reagoidaan tähän ja kehitetään verkkomediaa ja sosiaalisen median alustoja.

Kirkko ja kaupunki -median tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät neljään näkökulmaan: pääkaupunkiseutuun, nuoriin aikuisiin, oman hallinnan lisäämiseen suhteessa sosiaalisen median yhtiöiden algoritmeihin (keinoina uutiskirje, Kirkko ja kaupungin mobiilisovellus, hakukoneoptimointi, markkinointi jne.) ja ensisijaiseen kohderyhmään eli niihin, joilla ei ole kiinteää suhdetta seurakuntaan. Kanavas suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen liittyvät konkreettiset mittarit, joiden toteutumista seurataan vuosittain. Johtokunnalle annetaan lisäksi puolivälissä vuotta kevyempi väliraportti, kuten Vantaan seurakuntayhtymä lausunnossaan esitti. Verkkoon suunnattu 110 000 euron lisärahoitus on suunniteltu käytettäväksi siten, että noin 70 000 euroa käytetään sisältöön. Loput rahasta käytetään markkinointiin, vanhenevan kaluston uusimiseen ja applikaatioon.

Kirkko ja kaupungin verkkosivujen teknisen alustan uusiminen on rahoitettava erikseen. Kyseessä on useampivuotinen investointi, joka olisi syytä toteuttaa vuonna 2026. Nykyinen alusta on otettu käyttöön tammikuussa 2017.

Kolmas keväällä 2025 tehty päätös tukee Jouluradion kehittämistä. Sanoma Media Finlandin kanssa solmittu kumppanuussopimus vahvistaa Jouluradion taloutta.

Vuosien 2023 ja 2024 aikana on siis luotu vankka perusta median kehittämiselle. Seuraavien vuosien aikana on edessä joukko strategisia valintoja, joita käsitellään liitteenä olevassa tulevaisuussuunnitelmassa. Ne suuntaavat tietä eteenpäin 2030-luvulle.

Uudessa tulevaisuussuunnitelmassa on taustoitusta, jossa käsitellään seurakuntien jäsenmäärän kehitystä, taloustilannetta ja media-alan yleistä kehitystä. Tilannetta voi luonnehtia sanaparilla jatkuva muutos. Kirkko ja kaupungin kannalta suunnitelmassa kuvattu muutos tarkoittaa erityisesti kahta asiaa. Ensimmäinen on se, että mediaa on jatkuvasti kehitettävä monimediana. Printti on seuraavat vuodet edelleen median kivijalka, mutta yksin sen varaan ei voi jäädä. Kehityksessä mukana pysyminen vaatii riittävät resurssit, ja koska talous asettaa rajat, myös valintoja pitää tehdä. Toiseksi, koska Kirkko ja kaupunki kilpailee edellä kuvatussa murroksessa ihmisten ajasta, oleellista on laatu. Vain journalistisesti laadukkaaseen ja visuaalisesti vahvaan sisältöön tartutaan.

Painetun median tilanteeseen vaikuttaa useita negatiivisia trendejä. Ihmisten median käytön muutos, jaettavan postin määrän väheneminen ja siihen liittyvä jakelun hinnan nousu ovat kierre, joka johtaa kohoaviin kustannuksiin. Kun lehtiä sen vuoksi lakkautetaan tai niiden sivumäärät pienenevät, siitä seuraa vaikeuksia painoille.

Kirkko ja kaupungilla on tällä hetkellä hyvä sopimus Postin kanssa vuoden 2026 loppuun. Siihen sisältyy kaksi mahdollista optiovuotta, joista voidaan päättää myös erikseen. Sopimuksessa on tarkasti määritellyt ehdot mahdollisille hinnankorotuksille ja korotus voi tapahtua vain kerran vuodessa. Tämä on tässä tilanteessa medialle selvä etu.

Painosopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun ja siihen sisältyy kaksi optiovuotta. Yhteistyö Sanomapainon kanssa toimii hyvin, joten optiovuodet painon kanssa kannattaa käyttää. Päätös voidaan tehdä vuodeksi kerrallaan tai suoraan kahdeksi vuodeksi.

Jos lehden ilmestymistiheyttä leikataan, on syytä varautua kilpailutuksiin, jotka todennäköisesti nostavat painetun lehden numerokohtaista hintaa. Hintojen yksi

tärkeä peruste on etenkin jakelussa volyymihyöty. Lisäksi täytyy ottaa huomioon, että mahdollisessa kuukausilehdessä voi olla tarpeen lisätä sivumäärää, jotta seurakuntien tapahtumaviestintään liittyviin tarpeisiin kyetään vastaamaan. Mikäli mahdollista olisi myös hyvä harkita nykyistä laadullisesti parempaa paperia, mutta hinta saattaa tulla vastaan.

Tulevaisuussuunnitelmassa käydään läpi Postin ja Sanomapainon kanssa on käyty taustakeskustelut tulevaisuuden vaihtoehtoista. Ne osoittavat, että siirtyminen kuukausilehteen sisältää monia muuttujia, jotka vaikuttavat toisiinsa.

Tämänhetkisten tietojen mukaan lehden jakelun hinta nousisi merkittävästi, jos se jouduttaisiin kilpailuttamaan 12 kertaa vuodessa ilmestyvällä vaihtoehdolla. Painon hinnan aleneminen ei tätä kompensoi. Lisäksi ilmoitusmyynnin tuotto laskisi.

Ennen mahdollista päätöstä lehden muuttumisesta 12 kertaa vuodessa ilmestyväksi on jakelun ja painon eri vaihtoehtojen toisiinsa vaikuttavia seurauksia selvitettävä tarkemmin ja haettava mahdollisimman optimaalinen yhdistelmä, jos sellainen on löydettävissä. Lopullinen hinta selviää vain kilpailuttamalla, joten riskejä on pyrittävä minimoimaan huolellisella suunnittelulla. Muutosta ei myöskään kannata tai oikeastaan voida tehdä tämänhetkisessä sopimustilanteessa ennen kuin Postin sopimuksen varsinainen sopimusaika päättyy vuoden 2026 lopussa. Postin ja painon sopimukset toisaalta mahdollistavat niin halutessa mahdollisuuden optiovuosiin.

Postin tulkinta nykyisestä sopimuksesta on se, että numeromääriä ei sen puitteissa voida enää vähentää. Myös tämä on syytä ottaa huomioon päätöstä tehtäessä.

Vuonna 2026 lehti ilmestyisi viime vuonna hyväksytyn suunnitelman mukaan siis 16 kertaa Helsingissä ja Vantaalla ja Espoossa sekä Kauniaisissa 18 kertaa, jos nämä niin haluavat. Numeromäärän pitämistä vähintään 16 numerossa puoltaa myös se, että vuonna 2026 on seurakuntavaalit. Kirkko ja kaupunki on seurakuntavaalien uutisoinnin, ilmoittelun ja kuulutusten kannalta keskeinen väline. Vaalivuosi voisi puoltaa myös suurempaa numeromäärää eli 18 numeroa, jos Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien talous sen sallii. Joka tapauksessa numeroiden sijoittelussa vuodenkiertoon otetaan seurakuntavaalit huomioon. Tämä tehdään yhteistyössä seurakuntayhtymien viestintöjen kanssa.

Loppuvuodesta 2025 ja viimeistään vuoden 2026 alussa on tehtävä ratkaisut, jotka ohjaavat Kirkko ja kaupunki -median kehitystä vuodesta 2027 eteenpäin. Jos printin ilmestymistiheyttä päätetään muuttaa, lehden konsepti on suunniteltava uudelleen ja mietittävä myös, miten kerran kuussa ilmestyvä printti voi palvella seurakuntien tapahtumaviestinnän tarpeita. Tätä mietitään yhteistyössä viestintöjen kanssa.

Tarjolla on kaksi perusratkaisua, jotka esitellään liitteenä olevassa suunnitelmassa eli 1) painetun lehden ilmestymisen jatkaminen nykytahdilla tai 2) siirtyminen kuukausilehteen. Suunnitelmassa käydään läpi kumpaakin vaihtoehtoa puoltavat seikat ja niihin liittyvät riskit. Vaihtoehtoissa on huomioitu myös niiden vaikutus verkkomediaan.

Media-ala on voimakkaassa murroksessa, samoin maailmantilanne. Vaikka seurakuntien taloustilanne on nyt kohtuullinen, tulevaisuudessa on monia kysymysmerkkejä. Kirkko ja kaupunki -media toteuttaa sille määriteltä tehtävää tilanteessa, jossa varmaa on vain jatkuva muutos. Tätä pyritään tekemään mahdollisimman proaktiivisesti. Tämän suunnitelman tarkoitus on pohjustaa strategista valintaa, joka on tehtävä viimeistään vuoden kuluttua eli vuoden 2026 alussa. Johtokunnassa asiaan palataan jo ennen sitä.

Päätoimittajan näkemys on, että 1) painetun Kirkko ja kaupungin ilmestymistä vähintään nykyisellä tiheydellä jatketaan vuosi 2026, 2) viimeistään vuoden 2026 alussa päätetään, otetaanko käyttöön optiovuosi 2027, 3) kuukausilehteen siirtyminen tehdään vuonna 2027 sillä edellytyksellä, että muutoksella saavutetaan merkittävää taloudellista hyötyä ja 4) myös seurakuntien viestinnälliset tarpeet on päätöksenteon tueksi selvitettävä.

Mediatoimituksen kannalta molemmat vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Päätoimittaja Pauli Juusela, p. 09 2340 4020, pauli.juusela@kirkkojakaupunki.fi

Jakelu

Espoon, Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien sekä Kauniaisten suomalaisen seurakunnan päätösvaltaiset toimielimet.